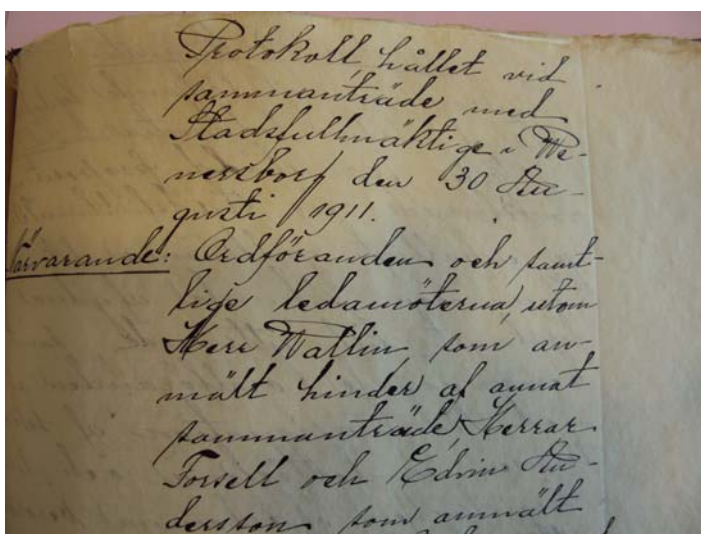

Nykterhetens tid

Början av 1900-talet var nykterhetens tid, innan folkomröstningen på nationell nivå 1922 då majoriteten av folket sa nej till ett alkoholförbud.

Precis som i resten av Sverige fanns det engagerade människor i Vänersborg som förespråkade nykterhet. De kallade sig Nykterhetsvännerna och hade 1200 medlemmar 1911. I oktober 1911 skrev Nykterhetsförbundet till Drätselkammaren och bad dem neka vin och ölrättigheter åt dem som ansökt om det. Bland annat ville de neka Hotell Strömmers eftersom de tänkte sälja alkohol utan anknytning till mat. Nykterhetsvännerna trodde att detta och hotellets läge skulle göra att rättigheterna missbrukades. Drätselkammarens beslut blev troligen en glädje för Nykterhetsvännerna då Hotell Strömmers inte fick tillåtelse att servera alkohol till gäster som inte åt mat.

Den 25 november 1911 diskuterade stadsfullmäktige en annan fråga angående Nykterhetsvännerna. Nykterhetsvännerna hade bett om att få 300 kronor som skulle användas till nykterhetsföreläsningar följande år. De ville också att pengarna skulle komma från brännvinsvinsten. Kammaren tyckte att förslaget och dess ändamål var **”gagneligt och behjärtansvärt”** och Nykterhetsvännerna fick de önskade pengarna. Dock togs de inte ur brännvinsvinstens kassa.

Ett originalprotokoll från hösten 1911

Pensionsfrågor

Pension kom på tal i slutet av 1800-talet i riksdagen och allmän pension infördes 1913. Men före det kunde det komma upp följande saker på stadsfullmäktiges protokoll:

Inga Jansson skrev till stadsfullmäktige och bad om livstidspension. Hennes man hade gått bort och själv var hon för sjuk och gammal för att kunna arbeta. Inga Janssons man hade arbetat för staten i 33 år och gjort detta med ”**största nit och duglighet**”, men han hade bara efterlämnat lite möbler vid sin bortgång. Inga berättade också i sitt brev att hennes barn inte heller kunde försörja henne. Före detta tillfället hade ingen fått änkepension i Vänersborg.

Drätselkammaren beslutade sig för att Inga Jansson var i behov av pension och hennes ansökan godkändes. I andra städer hade pension utbetalats och kanske var det därför och de förmildrade omständigheterna som gjorde att Drätselkammaren sa ja.

Vänersborg behöver sand och grus

Till underhåll av gator i Vänersborg och utbyggande av vattenledningsverket och andra framtida behov behövde Vänersborg säkra tillgången på sand och grus. Drätselkammaren diskuterade 1911 varifrån man skulle hämta detta grus.

Bror Emil Hildebrand föreslog att det skulle köpas från Sandön utanför Åmål. Dock visade det sig att Åmål ägde vissa rättigheter på Sandön och att de också var spekulanter på gruset.

Gruset skulle ha färdats med båt från Sandön

Drätselkammaren beslutade att om Åmål köpte rättigheterna skulle de ingå förhandlingar med Åmål för att se om det gick att köpa sand och grus av dem till ett rimligt pris.

Sandön nämns inte vidare i protokollen som följer och något grus från Sandön köptes troligen aldrig.

Tyckte du att innehållet i denna broschyr var intressant? I så fall kan du titta in på www.lokalhistoria.nu eller besöka kommunarkivet. Där finns Sveriges kommunal- och sockenstämmo-protokoll inlagda och tillgängliga för allmänheten.

Källhänvisning

Bildkällor:

Kulturlagret/Vänersborgs museum

Textkällor:

Kommunarkivet
Vänersborgs stad
Stadsfullmäktige
Protokoll med bilagor
1911
A I: 49

Ne.se/pension/historik
Ne.se/nykterhetsrörelsen/lang

